

Zásady pro spolupráci dělostřelectva s pěchotou a útočnou vzbou v říšskoněmecké armádě.

(Německý předpis H. Dv. 200/2 f.)

1. Spolupráce s pěchotou.

Spolupráce dělostřelectva s podporovanou pěchotou má pro úspěch boje rozhodující význam. Činnost obou zbraní se nedá během boje časově ani prostorově dělit.

Dobrá spolupráce je tím více zaručena, čím blíže se velitelé obou těchto zbraní poznají a čím pevnější a přátelštější poměr mezi nimi vznikne. Jest usnadněna:

a) když se oba velitelé snaží najít svá bojová stanoviště tak, aby byla možná osobní domluva,

b) když palebná postavení a pozorovatelný dělostřelectva leží za oním svazkem pěchoty, s kterou má společně pracovat,

c) když spojení není dlouhé.

Podle předpisu T. F. č. 1.332 (Polní řád) jsou pěší pluky co do přímé spolupráce o d k á z á n y n a l e h k é dělostřelecké oddíly. Další přidělování dolů, na př. jednotlivých baterií praporům 1. sledu, ztěžuje soustředění palby oddílu na rozhodující místa v rozhodujícím okamžiku. Provádí se jen výjimečně při velmi široké frontě a slabém dělostřelectvu.

Tam, kde vyšší velitel hledá nebo očekává rozhodnutí, může, zvláště při silném dělostřelectvu, přistoupit k přidělení dalšího, na př. hrubého dělostřelectva, pěším plukům. Podřízenost tohoto dělostřelectva musí být zajištěna tak, aby požadavky pěchoty byly řízeny jen na j e d n o dělostřelecké velitelství, které je pak odpovědno za další přidělení cílů.

K užší spolupráci s pěchotou používají tyto lehké a hrubé oddíly svých s t y č n ý c h h l í d e k. Pojítka jsou jim přidělena ze spojovací čtyř oddílu. Styčná hlídka je zasazena tam, kde je podpora nejdůležitější a kde bojové situace vyžadují rychlého využití žádostí o podporu dělostřelectva.

Je zhusta přidělována tomu praporu, který vede hlavní nápor v útoku nebo proti němuž jest očekáván hlavní nápor nepřítele.

Styčné hlídky hrubého (v Německu jen „těžkého“) dělostřelectva jsou zasazovány obyčejně u velitelů toho lehkého dělostřelectva, na které je pěchota se spoluprací odkázána.

Příležitostně může také styčná hlídka zastupovat velitele oddílu u velitele pěšího pluku.

Styčná hlídka je samostatně odeslána, jakmile jsou utvořeny organické základy pro spolupráci v boji rozkazem vyššího velitele, a při odeslání k praporům rozkazem velitele pěšího pluku. Za útoku jest účelné, aby styčná hlídka byla v pohotovosti u příslušného pěchotního štábu. Smluvení o použití té oné metody o udávání cílů je před odesláním styčné hlídky nutné.

Styčná hlídka má tyto úkoly:

pěchotu informovat o rozčlenění jejího dělostřelectva, o poloze bojového stanoviště velitele oddílu, pozorovatelů, palebných postavení, dále o dělostřeleckých pozorovacích a střeleckých možnostech v pásmu činnosti, o označení cílů dělostřelectvem, o připravených soustředěních a o odeslání předsunutých pozorovatelů,

svému oddílu rychle hlásit: sestavu a úmysly podporované pěchoty, přední linii vlastní pěchoty, polohu bojových stanovišť pěších velitelů, dosah účinnosti těžkých pěchotních zbraní a především přání pěchoty o dělostřelecké podpoře podle prostoru a času. Hlášení o nepříteli a o změně vlastní situace musí být co nejrychleji odevzdána na místo určení.

Aby styčný důstojník dosáhl co nejúčelnější podpory pěchoty dělostřelectvem, musí připomenout, i když není tážán, při všech rozhodnutích velitele pěchoty, které mají vliv na provedení boje, podmínky pro spolupráci své zbraně, ku př. čas potřebný k zastřelení, přemístění pozorovatelů, palebných postavení.

Vedle čistě spojovací činnosti je povinen také sám si utvořit obraz o situaci vlastní a nepřátelské a hledat nebo vyžádat prostředky, kterými může vlastní dělostřelectvo nejlépe pěchotě pomoci.

Aby mohl styčný důstojník hlásit různé situace veliteli oddílu, může se vzdálit od svého pěchotního štábu. Dá-li se zastupovat u velitele pěchoty, nesmí přerušit své spojení s velitelem oddílu. Jeho předsunutí pozorovatelé musí říci co nejvíce okolo ležícím částicím pěchoty o tom, kam se přemístil, aby věděly, kde mají pomáhající dělostřelce hledat. Rozmluva s veliteli a pozorovateli těžkých zbraní pěchoty má velký význam pro snadné a pochyb prosté výměny pozorování a pro účtování a popis cílů.

K rychlejšímu zdolání cílů, které zvláště pěchotě škodí, může styčný důstojník převzít ve výjimečných případech střelbu nebo funkci pomocného pozorovatele. K tomu musí mít vynesena v náležitém střeleckém plánu palebná postavení a hlavní směry baterií.

Druh, rozsah a význam úloh styčného důstojníka a hlídky v boji požadují, aby se jeho volbě věnovala velká péče.

Činnost styčné hlídky může být podle předpisu T. F. (Truppenführung) čl. 336 nahrazena přímým spojením dělostřeleckých pozorovatelů nebo předsunutých pozorovatelů s nejpřednějšími sledy pěchoty.

Ale také pěchota má za úkol požadovat stálé a jisté spojení s dělostřelectvem a také je jemu pomáhat budovat. Má také sama od sebe

stále zpravovat dělostřelectvo o situaci vlastní a nepřátelské, doplňovat průzkum cílů a především dělostřeleckým pozorovatelům a velitelům udávat cíle, které chce umlčet tak, aby o jejich poloze nebylo pochyby. Prostředky k tomu jsou: ukázání v terénu, náčrtek, označení podle náčrtku vztahových bodů, souřadnicemi, použitím dělostřelecké mapy cílů.

K splnění samostatného bojového úkolu může být pěšímu svazku podřízeno dělostřelectvo (oddíl nebo baterie). Také k tomu nutí někdy důvody, vylučující jednotné vedení palby dělostřelectva, jako na př. velká nepřehlednost anebo velká šířka úseku.

Vyšší velitel může připravit rychlé zasazení dělostřelectva k jiným úkolům vhodným nařízením pro zaujetí palebných postavení.

Velitel dělostřelectva může jinak disponovat s podřízeným dělostřelectvem jen na rozkaz vyššího velitele. Musí o tom závčas zpravit příslušné velitele pěchoty.

Velitel dělostřelectva podřízeného pěchotě je povinen řídit zaujetí palebných postavení, palby a spotřebu střeliva podle rozkazů velitele pěchoty. Přes toto podřízení musí však velitel tohoto dělostřelectva zůstat ve spojení s velitelem dělostřelectva divise.

Naskytne-li se podle situace možnost, spojit dělostřelectvo pěchotě podřízené opět s dělostřelectvem divise, navrhne to velitel dělostřelectva divise v svém příspěvku rozkazu vyššímu veliteli.

Také účinek podřízeného dělostřelectva je největší, když jeho palby jsou soustředěny na důležité cíle společným velitelem tak, aby odpovídaly jeho úmyslům. Jakmile jen to situace a terén dovolí, nesmí se třístit palba podřízeného dělostřelectva po bateriích. Podřízení ještě drobnějších částí dělostřelectva částem pěších svazků je nutno až na výjimky omezit. Snižuje palebnou sílu semknutého dělostřeleckého svazku. (T. F. čl. 332, odst. 3 a 4.)

2. Spolupráce s útočnou vozbou.

Jest jedním z nejdůležitějších úkolů vyššího velitelství přivést při zasazení útočné vozby k útoku v rámci divise spolupráci dělostřelectva a ÚV. v takový soulad, aby byla možná největší dosažitelná účinnost obou těchto zbraní ke zdaru pěchotního útoku.

Jak se tato spolupráce v jednotlivých případech uskutečňuje, řídí se podle způsobu zasazení ÚV. Dělostřelecká činnost musí se vždy přizpůsobit současnému použití ÚV., nikdy se nesmí dít schematicky.

Divise, které dostaly přiděleny ÚV. k rozhodujícím úkolům, mohou počítat také s přiměřeným přidělem posilového dělostřelectva.

Za útoku na nepřitele k obraně nepřipraveného chybí většinou čas potřebný k pečlivému sladění zasazení ÚV. a palby dělostřelectva. ÚV. nesmí čekáním na hotovost k palbě dělostřelectva zmeškat okamžik a příležitost k rychlému překvapujícímu úspěchu.

Části dělostřelectva povolané k spolupráci musí se snažit o obzvláště rychlé zaujetí hotovosti k palbě a připravit si předem palby, kterých zvláštní okolnosti vyžadují. Pro ně jde v těchto případech zvláště o toto:

- a) zadržet a umlčet ty části nepřitele, proti nimž se útok ÚV., většinou místně ohraničený, neřídí nebo řízen být nemůže,
- b) nejpřednější pěchotu, při střetném boji tedy předvoj, závčas podporovat při udržování terénu dobytého ÚV.

Zda může mimo to dělostřelectvo podporovat přímo útok ÚV, to závisí na počtu k palbě připravených baterií a na pozorovacích podmínkách. Nej-

méně se však musíme snažit dát ÚV. částmi dělostřelectva ochranu palbou nebo mlhou proti protitankovým zbraním, aniž se však ztíží pohyby vlastní obrněné jednotky.

Při útoku proti nepříteli k obraně připravenému připadají dělostřelectvu především úkoly podpory pěchoty, ke kterým není ÚV. vzhledem k svým vlastnostem nebo početně schopna. K těmto úkolům dělostřelectva patří:

a) umlčení nepřátelského dělostřelectva; je tím důležitější, čím více ÚV. je zaneprázdněno zdoláváním ohnisk odporů v pásmu nepřátelské pěchoty;

b) včasné vyřazení protitankových zbraní, jež se objeví většinou až za útoku ÚV. Rychlé lokální oslepení dýmovým střelivem je pak častěji účinnější než umlčení tříštivým střelivem;

c) umlčení těžkých pěchotních zbraní, které ohrožují útok pěchoty, všude tam, kde tyto úkoly ještě nemohou být převzaty ÚV.

Podle průběhu útoku a okamžiku zasazení ÚV. mění se naléhavost těchto úkolů. Zasazením použitelných zadýmovacích čet může být dělostřelectvu v množství jeho úkolů značně ulehčeno.

Čím těžší jsou pozorovací podmínky v prostoru zasazení ÚV., tím nutnější je přidělení dělostřeleckých letců, kteří střeží povšechnou polohu palby dělostřelectva.

Před útokem ÚV. mohou býti úkoly dělostřelectva podle situace tyto:

a) chránit shromáždění a nástup ÚV. před palbou nepřátelského dělostřelectva; získání bojové pohotovosti ÚV. vyžaduje skoro vždy této ochrany proti daleké palbě;

b) maskovati hluk příchodu ÚV. palbou z palebných anebo záměnných postavení (zvláště v noci);

c) podporou klamných, demonstračních útoků přispěti ke klamání nepřítelů na místě určeném pro útok ÚV. Často je třeba dát při tom přednost umělé mlze;

d) umlčet nepřátelské pozorovatelné, palebné postavení a zničit již známá minová pole nebo protitankové zbraně, ty však až před samým začátkem útoku, aby nebyly donuceny předčasnou palbou ke změně palebného postavení.

Nikdy nesmí být druh připravené dělostřelecké činnosti vypracován na základě předcházejícího zasazení ÚV.

Za útok se řídí druh dělostřelecké činnosti podle toho, v kterém okamžiku zasáhne ÚV. do boje.

Má-li ÚV. spolu s pěchotou vniknout do nepřátelského postavení, položí dělostřelectvo nejdříve palbu na místa průlomu, aby vyřadilo nepřátelské pozorování, OPČV. a kulometnou palbu v těchto místech na tak dlouho, dokud se ÚV. nepřiblíží na takovou účinnou vzdálenost od nepřítelů, aby mohla tyto úkoly převzít sama. Krátce před vniknutím ÚV. do nepřátelského postavení uvolní dělostřelectvo místa průlomu fronty a uzavře je palbami, řízenými do hloubky a do šířky podle ohrazení útoku ÚV. Při tom je nutno co možná pozorovanou palbou vyřadit co nejrychleji každou zbraň bočně působící na útočící ÚV. a na doprovázející ji pěchotu a umlčet ihned objevivší se protitankové zbraně. To vyžaduje velké úhlové pohyblivosti děl, dobrých pozorovacích podmínek a spolehlivě pracujících pojítek.

Má-li útok ÚV. za cíl jen postavení nepřátelské pěchoty, musí být nepřátelské dělostřelectvo umlčeno po celou dobu trvání tohoto útoku: má-li útočit ÚV. také do palebného postavení nepřátelského dělostřelectva, musí podporující dělostřelectvo včas přeložit svou palbu na vzdálenější palebná postavení dělostřelectva.

Největší potíží při útoku ÚV. je pro dělostřeleckého pozorovatele vzdušného nebo pozemního bez pochybností rozeznat, kde se pohybuje nejprřednější útočná vlna vlastní ÚV., aby dělostřelectvo včas mohlo svou palbu přizpůsobit útočným manévřům ÚV. I při dobré poměrně viditelnosti a dobrých pozorovacích podmínkách bude zvržený prach, výbuchy střel a umělá mlha velmi znesnadňovat pozorování. To může nutit k překládání dělové palby podle předem připraveného rozvrhu palby.

Nevýhoda určité ztrnulosti dělové palby nepadá tak na váhu, jako nebezpečí ohrožení útoku ÚV. palbou vlastního dělostřelectva.

ÚV. musí při svém časovém rozvrhu mít zřetel na možnosti časového rozvrhu dělostřelectva.

Vniknutí útoku ÚV. do nepřátelské sestavy nutí dělostřelectvo k včasnému přemístění palebných postavení po sledech, aby ukončení útoku ÚV. a pěchoty mohlo být se zdarem podporováno a udrženo v chodu včasnou a přesnou podporou dělostřelectva z nových palebných postavení. Tak, jako útok ÚV. nrahzuje nebo překlenuje ochabující účinek dělostřelectva, tak zase dělostřelectvo musí pěchotě pomáhat z nových palebných postavení v tom okamžiku, kdy ztrácí pomoc ÚV. Jen střídavá podpora pěšího útoku dělostřelectvem a ÚV. nedá předčasně zaniknout jeho počátečnímu elánu a průraznosti. Bylo by velmi chyběné, kdyby se přemístění dělostřelectva dalo současně se shromažďováním ÚV. na jejím cíli.

Dělostřelectvo, které místně spolu pracuje se svazkem ÚV., odešle k jejímu veliteli svého „dělostřeleckého spojovacího důstojníka“. Ten doprovází útok ÚV. v tanku, vyzbrojeném radiotelegrafní nebo co možná radiotelefonní stanicí. Jsou-li dýmotvorné čety podřízeny veliteli dělostřelectva, přebírá jejich spojení s ÚV. rovněž dělostřelecký spojovací důstojník.

Kromě povšechné podpory dělostřelectvem potřebuje ÚV. ještě zvláštní podporu proti nepřátelským protitankovým zbraním, která je zvláště k tomuto úkolu určena. Nestačí-li na tuto úlohu střední a těžké dělové tanky ÚV., musí jí vyšší velitel přidělit zvláštní svazek dělostřelectva jako dělostřelectvo proti OPÚV., které je odkázáno na těsnou spolupráci s ÚV. Toto dělostřelectvo vyšle k ÚV. spojovacího důstojníka nebo podle možnosti též styčnou hlídku.

Před útokem, hlavně v noci předcházející před útokem, musí tyto baterie ke zkrácení a zajištění spojení zaujmout co nejvíce předsunutá postavení k střežení útoku ÚV. Smějí z nich střilet před započetím vlastního útoku jen k odražení nepřátelského útoku. Mohou-li být získány příznivé pozorovací podmínky pro toto střežení dělostřelectvo jen pěchotou, která nastoupí před tanky a krátce po svém vyražení obsadí místa, z nichž má toto dělostřelectvo dobrý výhled a výstřel, doporučuje se přitáhnout nakolesněné části tohoto dělostřelectva nejprve daleko kupředu za východiště útoku pěchoty, aby po obsazení uvedených míst vyrazející pěchotou mohly velmi účinně zlepšit palbu děl proti OPÚV.

Neobrněné dělostřelectvo může sledovat útok ÚV. jen nepřímou, a to pozorováním a drahou letu střel. Tím důležitější je pro ně obsazení co nejlepších pozorovatelů; co možná má vždy dostat k dispozici dělostřelecké letce. Jeho pozorovatelé sledují tak brzy, jak je to jen možné, nejpřednější sledy vlastní pěchoty. Předsumnutí pozorovatelů jdou s ní kupředu podle předem připraveného plánu přemístění.

Mezi velitelem dělostřelectva proti OPÚV. a velitelem ÚV. musí být předem smlouveno, jak oznámí ÚV. dělostřelectvu cíle pro jeho palbu a kterých cílů ona dosáhla, když během útoku selže z jakékoli příčiny pozorování dělostřelectva. Za tím účelem jsou před útokem určeny čáry v terénu, jejich jednoduchá označení, dále zaznamenány do mapy nebo ukázány v terénu již známé cíle (protitankové zbraně) nebo předpokládaná ohniska nepřátelské OPÚV., o která jde před útokem anebo za něho.

Současně dávají tyto úmluvy možnost dělostřelectvu proti OPÚV. náležitě si připravit palbu na všechny předem známé nebo předpokládané zbraně a ohniska OPÚV., a tak zajistit své ÚV. co nejrychlejší a nejpřesnější podporu v boji.

Velitel dělostřelectva proti OPÚV. oznamuje závčas veliteli ÚV. veškeré výsledky o průzkumu nepřátelského dělostřelectva.

Poručík děl. v zál. Miroslav Menšík :

Výpočet polohy cíle na mapě, je-li dán jeho letecký snímek.

Práce vznikla z podnětu p. pplk. VZÚ. RNDr. Jos. Peterky během mého cvičení ve zbraní.

Buď dán letecký snímek krajiny, provedený libovolným přístrojem, s libovolné výšky a jakkoli nakloněný. Za úkol máme najít v mapě lib. měřítko polohu jakéhosi cíle, který byl též na snímku zachycen. Celá další úvaha bude provedena za předpokladu rovinného terénu, t. j. takového, kde výškové rozdíly zobrazených bodů nepřesahují 1% výšky letu letounu, z kterého byl proveden snímek. Vzhledem k tomu, že se výška letu pohybuje obvykle kolem 4000 m, činí ony rozdíly asi 40 m. Stane se ovšem případ, kdy tato mez je překročena, pak musíme provést určitou rektifikaci. Tím se však prozatím nezabýváme.

Graficky bývá úloha, běžná při vyhledávání cílů pro polní dělostřelectvo, obvykle řešena t. zv. proužkovou methodou, která má výhodu v své rychlosti a v jednoduchosti provedení. Nevýhodou naproti tomu je její malá přesnost, a to zvláště tehdy, když se použité paprsky protínají pod příliš ostrým úhlem, takže se jejich průsečík stává nejistým. Také již přenášení bodů proužkem papíru a pak jeho od oka prováděné ztotožnění s příslušnými paprsky má vliv na jakost konstrukce. Každá sebe lépe provedená grafická konstrukce dá vždy jen přibližné výsledky. Přesnost můžeme získat jen výpočtem, o který v další úvaze jde, a to za použití co možná nejjednodušších početních úkonů.

Na leteckém snímku, podobně jako při grafickém postupu, identifikujeme snímky čtyř bodů a, b, c, d , které můžeme také vyznačit na mapě v bodech a_1, b_1, c_1, d_1 . K svým dalším úvahám upotřebíme pravoúhlé soustavy souřadné, kde máme možnost volit si počátek a směr jedné osy. Nejlépe je ztotožnit počátek o s některým bodem, o nějž jde, na př. a , tedy $a = o$.